

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Klagomål mot Sverige rörande ursprungskontroll av importerade motorfordon och andra aspekter av det svenska bilregistreringssystemet (2008/4491)

Transportstyrelsens ursprungskontroll och inlämnande av dokument som styrker åtkomsten av fordonet

Klaganden har meddelat kommissionen att Vägverket (numera Transportstyrelsen) från den 4 februari 2008 kontrollerar att ett fordon som ska registreras inte är stulet eller efterlyst. Ursprungskontrollen baseras på Vägverkets författningssamling (VVFS 2007:490) om teknisk identifiering av fordon. Klaganden uppger att de handlingar som lämnas in i samband med ursprungskontrollen ska vara offentliga, och att de som yrkesmässigt importerar fordon därför inte kan hemlighålla känslig affärsinformation om t ex sina leverantörer i andra medlemsstater.

De bestämmelser som reglerar den ursprungskontroll som Transportstyrelsen utför återfinns i 2 kap. 6 § fordonslagen (2002:574), 6 kap. fordonsförordningen (2002:925), 6 kap. förordningen (2001:650) om vägtrafikregister, Vägverkets föreskrifter (VVFS 2007:490) om teknisk identifiering och i 14 kap. Vägverkets föreskrifter (VVFS 2007:492) om ändring i Vägverkets föreskrifter (VVFS 2001:118) om registrering av fordon m.m. i vägtrafikregistret. Avsikten med nuvarande ursprungskontroll är att kontrollera fordonets identitet med utgångspunkt i tidigare registrering, chassinummer eller annan märkning för identifiering. Det ska även kontrolleras om fordonet är stulet, om lämnade uppgifter och bifogade handlingar styrker det uppgivna ursprunget samt om bifogade handlingar är äkta och giltiga. Ett fordon får godkännas vid en ursprungskontroll endast om dess ursprung med säkerhet kan fastställas. I ursprungskontrollen ligger också att åtkomsten av fordonet ska vara styrkt. I de dokument som Transportstyrelsen kräver behöver inte uppgift om pris eller annan känslig affärsinformation framgå men däremot måste ägarkedjan vara styrkt.

I Vägverkets föreskrifter om registrering av fordon m.m. i vägtrafikregistret finns bestämmelser om vilka uppgifter och handlingar som behöver lämnas in till Transportstyrelsen i samband med ansökan om ursprungskontroll. I 14 kap. 11 § sägs att registreringsbevis i original från ursprungslandet och köpehandling, kvitto eller annan handling som utvisar åtkomsten av fordonet skall lämnas in. En köpehandling, kvitto eller en annan handling som ges in behöver inte innehålla andra uppgifter än motsvarande de som krävs vid en anmälan om ett ägarbyte som har skett i Sverige, enligt bestämmelserna i 10 kap. 3 § första stycket förordningen (2001:650) om vägtrafikregister.

I Vägverkets föreskrifter (VVFS 2007:490) om teknisk identifiering av fordon finns det bestämmelser om den tekniska identifiering som ska göras hos ett besiktningsorgan. I 2 kap. 1 § sägs att teknisk identifiering skall göras genom jämförelse av fordonets primära, och i förekommande fall sekundära, identifieringsmärkning med dokumentation om fordonet som lämnats i samband med ansökan om ursprungskontroll och med de uppgifter om fordonet som registrerats i vägtrafikregistret. Om lämnade uppgifter om fordonets ursprung och fordonets identifieringsmärkning inte stämmer överens eller att identifieringsmärkningen inte går att läsa skall besiktning avbrytas och ett beslut meddelas.

Handlingar som lämnas in till Transportstyrelsen omfattas av offentlighetsprincipen

Tryckfrihetsförordningens bestämmelser om handlingars offentlighet (offentlighetsprincipen) innebär i princip att alla har rätt att ta del av de handlingar som finns hos en myndighet. Förutsättningen är dock att handlingen är att anse som allmän och att uppgifterna i handlingen inte omfattas av sekretess. En handling som har kommit in till myndigheten är som huvudregel allmän. De uppgifter som lämnas i nu aktuella ärenden torde inte omfattas av sekretess. Den som begär att få ta del av en allmän handling behöver inte ha full kännedom om exempelvis datum eller diarienummer men måste å andra sidan kunna precisera sin begäran tillräckligt för att myndigheten ska ha en möjlighet att hitta handlingen.

Uppgift på Internet om att ett fordon har importerats och att det får verkningar på försäkringskraven och försäkringspremierna

Klaganden har också meddelat att det i databasen över registrerade motorfordon i Sverige finns uppgift om att ett fordon är importerat och att uppgiften dessutom finns vid fråga på Internet. Klaganden har också angett att det får verkningar på försäkringskraven och försäkringspremierna.

I det svenska vägtrafikregistret registreras uppgift om ett fordon är infört från ett annat EU-land, eller om det är importerat från ett land utanför EU, eller om det är tillverkat i Sverige. Anledningen till att den uppgiften redovisas i vissa sammanhang har att göra med det producentansvar som finns och som har införts i svensk rätt med utgångspunkt från gällande EG-direktiv. Det registreras också uppgift om ibruktagande som har skett i annat land innan registrering i Sverige, eftersom den uppgiften har betydelse för när fordonet ska inställas till periodisk kontrollbesiktning i Sverige.

Dessa uppgifter framgår av de frågor som kan ställas till det svenska vägtrafikregistret via Internet.

Transportstyrelsen har dock uppmärksammat att försäkringsbolagen behandlar försäkringspremier och försäkringskrav på olika sätt om det är en svensksåld bil eller en införd eller importerad bil. Transportstyrelsen har väckt frågan med försäkringsbranschen och kommer på nytt att ta upp denna fråga till diskussion. Vid möte med företrädare för försäkringsbranschen kommer denna fråga att diskuteras redan i slutet av maj och i början av juni.

Transportstyrelsen vill dock poängtera att styrelsen inte förfogar över bolagens premiesättningar utan det sker på en fri och konkurrensutsatt marknad.

Krav på vägning på en godkänd våg

Klaganden hävdar också att vägning på en godkänd våg är en obligatorisk del av AB Svensk Bilprovning registreringsbesiktning av importerade fordon, och att den vikt som anges på intygen om överensstämmelse eller registreringsbevisen från ursprungslandet inte tillmäts någon betydelse.

Registreringsbesiktning sker enligt 2 kap. 6 § fordonslagen (2002:574) bl.a. för att kontrollera att fordonet uppfyller föreskrivna krav i fråga om beskaffenhet och utrustning och för att fastställa de uppgifter som ska föras in i vägtrafikregistret. Tjänstevikt är en sådan uppgift enligt bilaga 1 till förordningen (2001:650) om vägtrafikregister.

Tjänstevikt är definierat i lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner. För bil är det den sammanlagda vikten av fordonet i normalt, fullt driftfärdigt skick med det tyngsta karosseri som hör till fordonet, verktyg och reservhjul som hör till fordonet, bränsle, smörjolja och vatten samt föraren.

De tekniska kraven beträffande fordons vikter och dimensioner regleras i 35 kap. Vägverkets föreskrifter (VVFS 2003:22) om bilar och släpvagnar som dras av bilar. En personbil som tas i bruk före den 1 januari 2005 ska ha vikter och

dimensioner som fastställs enligt direktiv 92/21/EEG eller enligt äldre bestämmelser.

Enligt vägtrafikskattelagen (2006:227) bestäms fordonsskatten för en personbil med utgångspunkt i utsläppet av koldioxid. Detta gäller dock inte äldre fordon, enligt den närmare avgränsningen i 3 § lagen (2006:228) med särskilda bestämmelser om fordonsskatt, som enligt den lagen beskattas utifrån skattevikt (tjänstevikt).

Rådets direktiv 92/21/EEG innehåller de tekniska kraven rörande vikter och dimensioner med avseende på i första hand typgodkännande av fordon. Begreppet tjänstevikt används inte men motsvaras i allt väsentligt av vad i direktivet sägs om massa av fordon med karosseri i körklart skick.

I Vägtrafikskatteutredningens slutbetänkande, SOU 2004:63, gjordes bedömningen (avsnitt 12.6) att det inte finns skäl att ändra fordons- och viktbegreppen i lagen om vägtrafikdefinitioner. Utredningen ansåg att definitionen av tjänstevikt överensstämmer med vad som sägs i bl.a. direktiv 92/21/EG.

Sammanfattningsvis kan sägas att vägning krävs för att dels konstatera att fordonet inte har genomgått någon teknisk förändring sedan intyg om överensstämmelse eller registreringsbeviset har utfärdats och dels för att fastställa rätt vikt efter vilken fordonsskatt ska debiteras.

Frågan har också varit aktuell i ett skadeståndsärenden där Transportstyrelsen i yttrande till Justitiekanslern har avstyrkt skadestånd för kravet på vägning i sådan situation som klaganden tar upp i ärendet till kommissionen.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Staffan Widlert. Föredragande har varit verksamhetsexperten Kjell-Åke Sjödin.

Staffan Widlert